

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-14/2005/4

Ikt.sz.: .....

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa a **Lukoil Downstream Magyarország Kft.** (Budapest) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a **Nekom Kft.** (Budapest) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A versenytanács engedélyezi, hogy a Lukoil Downstream Magyarország Kft. közvetlen irányítást szerezzen a Nekom Kft. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I. A kérelmezett tranzakció

1. A Lukoil Downstream Magyarország Kft. (a továbbiakban: Lukoil) 2005. január 27-én adásvételi szerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött az AVA Mineralölhandel AG. (1010 Wien, Parkring 12/A, Ausztria) (a továbbiakban: AVA AG) vállalattal, melynek értelmében a Lukoil megvásárolja az AVA AG-tól az AVA AG száz százalékos tulajdonában lévő Nekom Kft. (a továbbiakban: Nekom) teljes üzletrészét.
A Nekom Kft.-t az AVA AG 2004. december 15-én hozta létre az AVA AG-ról leválasztott 15 - korábban Avanti néven ismert - magyarországi benzinkút átadásával. Ezeket a benzinkutakat a Lukoil bérelte az AVA AG-tól. A tranzakció révén a benzinkutak tulajdonjoga is átszáll a Lukoil-ra.
2. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 28. § (1) és (2) pontjai szerint eljárva a Lukoil mint kérelmező 2005. január 31-én kérelemmel fordult a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH) mint magyar versenyhatósághoz, hogy a Tpv. 23. § (2) bekezdés (a) pontja alapján a 23. § (1) bekezdésének b) pontja szerint, az érintett vállalkozások közvetlen irányításszerzésnek minősülő összefonódását engedélyezze.
3. A GVH kijelölt vizsgálója az engedélyezési kérelem beérkezését követően 2005. január 31-én azonnal megindította az engedélyezési eljárást.
4. A kérelmező a Tpv. 55. § (2) bekezdése adta lehetőséggel élve kérte a Vj-14/2005/1/1, Vj-14/2005/1/1/1., Vj-14/2005/1/5., Vj-14/2005/2., Vj-14/2005/2/1., Vj-14/2005/2/4., Vj-

14/2005/2/5., ügyiratszámom elfekvő dokumentumban foglaltak üzleti titokként való kezelését.

5. A koncentrációt eredményező Szerződés részeként, illetve ahhoz kapcsolódóan az érintett vállalkozások versenykorlátozó megállapodást nem kötöttek.
6. A Tpv. 74. § (1) bekezdése által biztosított lehetőséggel élve a tranzakcióban érintett felek kérvénnyel fordultak a GVH-hoz, melyben indítványozták az érdemi határozat tárgyaláson kívüli meghozatalát.

II. A kérelmezett tranzakció résztvevői

7. A tranzakciónak a Lukoil és a Nekom közvetlen résztvevői. A közvetlen irányításszerzést eredményező tranzakcióban érintett vállalkozások tulajdonosain keresztül jelentős mértékben egyéb vállalkozások is közvetetten érintettek a tranzakcióval.

A Lukoil a Lukoil csoport tagjaként az üzemanyagok magyarországi töltőállomásokon keresztül történő kis- és nagykereskedelmi forgalmazásával foglalkozik. A vállalkozás 2004 márciusában gázolaj nagykereskedelmi értékesítését kezdte meg, majd 2004 júniusában az AVA AG (korábban Avanti) 15 benzinkútjának bérlésével és üzemeltetésével megjelent a magyarországi üzemanyag kiskereskedelem területén is. A társaság 2004. decemberétől 25 benzinkutat üzemeltetett, melyből 7 saját tulajdonú, a többi bérelt volt. A vállalkozás benzinpiaci részesedése a kiskereskedelem terén 1-1,5 százalékra, a nagykereskedelem területén 2-3 százalékra tehető. A Lukoil-csoport a kérelmezőn kívül még két vállalkozással van jelen a magyar piacon közvetlenül. A Stavrochem Vegyi Kereskedelmi Kft. kémiai vegyszerek forgalmazásával foglalkozik, a Litasco, Switzerland svájci bejegyzésű és székhelyű vállalkozás a Mol Rt-nek közvetít nyersolajat és üzemanyagot. A Lukoil huszonnyolcmillió-egyszázezer forintos jegyzett tőkéje a holland bejegyzésű Lukoil Europe Holdings B.V. és az angol bejegyzésű Lukoil International Invest BVI tulajdonában van teljes egészében. A Lukoil Europe Holdings B.V. közvetlen irányítást biztosító befolyással bír a vállalkozás felett.

A Nekom 2004. december 15-én jött létre azzal a céllal, hogy az AVA AG a tulajdonában lévő, de mások, így a Lukoil által bérelt benzinkútjait értékesíteni tudja a Nekomon keresztül. A vállalkozás százkilencvenhatmillió forintos jegyzett tőkéje az AVA AG tulajdonában volt.

8. A tranzakcióban közvetve érintett vállalatok köre viszonylag széles. Ez a kérelmező Lukoil és a Nekom felett tulajdonosi jogokat gyakorló vállalatok holdingvállalat jellegéből közvetlenül adódik, és ami miatt annak részletezésétől el lehet tekinteni. (A Lukoilon keresztül közvetetten érintett vállalkozások listája a kérelmező részéről benyújtott Vj-14/2005/1/7-8. ügyiratszámú mellékletben megtalálható.)
9. A bejelentési Űrlapban megadott adatok alapján megállapítható, hogy 2004-ben a tranzakcióban közvetlenül és közvetetten érintett vállalkozások becsült magyarországi összesített nettó árbevétele a résztvevők részére történő értékesítés nélkül 65 851 millió forint volt, míg a kérelmezett magyarországi nettó árbevétele, a közvetetten érintett vállalkozások forgalmát is figyelembe véve, a résztvevők részére történő értékesítés nélkül a kérdéses időszakban legalább 702 millió forint volt.
10. E forgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a koncentrációban közvetlenül érintett két vállalkozás együttes forgalma - az irányítóként, vagy irányítottként közvetve érintett vállalkozásokkal együtt - meghaladta a 10 milliárd forintot, illetve az irányítás alá kerülő éves nettó árbevétele nagyobb volt, mint 500 millió forint.

III. Az engedélykérési kötelezettség

11. A Tpvt. 1. § alapján a Tpvt. „hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak ... (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására ... . E törvény hatálya alá tartozik, továbbá ... a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet”.
12. A kérelem szerinti összefonódás két Magyarországon bejegyzett vállalkozás Magyarország területén tanúsított magatartásának eredményeként jön létre, ezért arra a Tpvt. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.
13. A Tpvt. 23. § (2) bekezdése értelmében „közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására, vagy c) szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, vagy d) a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására ténylegesen képessé válik”.
14. A Lukoil közvetlen irányítást szerez a Nekom felett a kérelmezett tranzakció révén, mert a Tpvt. 23. § (2) a) pontja teljesül a Szerződés értelmében, hiszen a Lukoil a Nekom teljes üzletrészt és az ahhoz társuló jogosítványokat megszerzi a tranzakcióval.
15. A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy „vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez, további egy vagy töle független vállalkozás egésze vagy része felett”.
16. A fentiek alapján versenytanács a Lukoil kérelem szerinti közvetlen irányításszerzését összefonódásnak minősítette.
17. A kérelemben érintett vállalkozások saját tevékenységükön keresztül és közvetetten is realizáltak bevételt Magyarország területén a kérelem benyújtását megelőző üzleti évben. A Tpvt. 24. § értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha „az érintett vállalkozások ... előző üzleti évben elért együttes nettó árbevétele a *tízmilliárd* forintot meghaladja, és a) ... az irányítás alá kerülő ... előző évi nettó árbevétele *ötszázmillió* forint felett van ...”.
18. Amint az e Határozat II. szakaszának 9-10. pontjaiban foglaltakból kiderül, az érintett vállalkozások kérdéses nettó árbevételei értékei meghaladják a törvényben meghatározott küszöbértékeket.
19. Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV. Az érintett piac meghatározása

20. A Tpvt. 14. § (1) bekezdése értelmében az érintett piacot „a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni”.
21. A fent említett paragrafus (2) bekezdése szerint „a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell vennie az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.”
22. A kérdéses paragrafus (3) bekezdése szerint „földrajzi terület az, amelyen kívül a) a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni”.

23. Az adott engedélyezési kérelem kapcsán közvetlenül érintett piac az üzemanyag-forgalmazás magyarországi kis- és nagykereskedelmi piaca.
24. Az adott piacon meglévő kínálati és keresleti helyettesíthetőséget is figyelembe véve az érintett piac földrajzi határait az üzemanyagpiac esetében a Magyar Köztársaság határainál lehet elsődlegesen meghúzni.
25. A Lukoil az üzemanyagpiac kis- és nagykereskedelmi szegmensén is jelen van. A Nekom csak az üzemanyagpiac kiskereskedelmi szegmensén volt jelen. Az összefonódás következtében a Lukoil becsült piaci részesedése egyik piacon sem haladja meg a 3-4 százalékot, ami nem tekinthető jelentősnek.
26. A szóban forgó tevékenység piacán a keresleti és kínálati helyettesíthetőséget tekintve megállapítható, hogy arra gyakorlatilag nincs lehetőség. A piacra való belépés vonatkozásában a versenytanács úgy ítéli meg, hogy a piacra való belépést jogi, technikai, műszaki és pénzügyi korlátok ugyan jelentősek, de az ezen a piacon lévő vállalkozások méretéhez és pénzügyi lehetőségeihez képest nem akadályozzák azt jelentős mértékben.

V. Az összefonódás piaci hatásai

27. A Tptv. 30. § (1) bekezdése értelmében az összefonódási tranzakció engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásakor az eljáró hatóságnak „mérlegelnie kell az összefonódással járó előnyöket és hátrányokat”, melynek során vizsgálni kell különösen:
  - „a) az érintett piac szerkezetét; az érintett piacokon fennálló vagy lehetséges versenyt, a beszerzési és az értékesítési lehetőségeket; a piacra lépés és a piacról történő kilépés költségeit, kockázatait, valamint műszaki, gazdasági és jogi feltételeit; az összefonódás várható hatását az érintett piacokon folyó versenyre;
  - b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét és stratégiáját, gazdasági és pénzügyi képességét, üzleti magatartását, bel- és külpiacon versenyképességét, illetve ezek várható változásait;
  - c) az összefonódásnak a szállítókra, a közbeeső és a végső fogyasztókra gyakorolt hatását.”
28. A versenytanács egyebek mellett az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.
29. A horizontális versenyhatások kapcsán megállapítható, hogy az összefonódást követően a Lukoil valószínűsíthetően nem kerül olyan piaci pozícióba, ami a versenyt veszélyeztetné. A kis piaci részesedés miatt káros vertikális, portfólió, és konglomerátum hatások jelentkezése sem valószínűsíthető a fentiek értelmében.
30. Az érintett piacokon jelen lévő külföldi és magyar vállalkozások viszonylag nagy száma, az összefonódásban érintett vállalkozások külön-külön, illetve együttesen számított alacsony piaci részesedése, és az érintett piacok megtámadhatósága vonatkozásában a GVH rendelkezésére álló információk alapján a versenytanács – a GVH, illetve a Versenytanács Elnökének 3/2003. sz. Közleményében foglaltakra is tekintettel – megállapította, hogy a kérelmezett összefonódás nyilvánvalóan nem vet fel versenyjogi aggályokat, ezért az összefonódás piaci hatásainak részletes elemzése szükségtelen.

VI. Engedélyezés

31. Amint arra már e Határozat 5. pontjában kitért a versenytanács, az összefonódásban érdekelt felek a közvetlen irányítást eredményező, illetve megalapozó Szerződésükben nem kötöttek a verseny korlátozására vonatkozó kiegészítő megállapodást.
32. A Tpvt. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal „nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha ... az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacon ... vagy annak jelentős részén.”
33. Mindezek alapján a versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

VI. Eljárási kérdések

34. A Tpvt. 63. § (3) bekezdése szerint „vállalkozás összefonódásának ellenőrzése során az érdemi határozatot a kérelem beérkezésétől, illetve a hiánypótlástól számított” határidőn belül kell meghozni.
35. A versenytanács e Határozat IV. fejezetének 25. pontjában, valamint V. fejezetének 29-30. pontjaiban foglaltakra tekintettel - a Közlemény alapján - a kérelmezett összefonódás esetében alkalmazhatónak találta a Tpvt. 63. § (3) bekezdésének ac) pontját, mely szerint a versenytanácsi határozatot 45 napon belül kell meghozni, ha az engedély a Tpvt. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.
36. Az eljárási díj megfizetéséről nem kellett rendelkezni, mert a kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdése szerinti kettőmillió forintot előzetesen befizette.
37. Az ügyfelek kérték a tárgyalás mellőzését, ezért a versenytanács határozatát – a Tpvt. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
38. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. március 2.